

DECIZIE

19 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând recursul depus de Partidul Politic „Partidul Stînga Europeană”,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată
înaintată de Partidul Politic „Partidul Stînga Europeană” împotriva Comisiei
Electorale Centrale cu privire la anularea răspunsului nr. CEC8-2736 din 05
septembrie 2020 a președintelui Comisiei Electorale Centrale, Cimil Dorin,
obligarea președintelui Comisiei Electorale Centrale de a convoca ședința comisiei
cu scopul examinării petiției Partidului Politic „Partidul Stînga Europeană” din 03
septembrie 2020, obligarea Comisiei Electorale Centrale de a examina și de a da
răspunsul oficial la petiția Partidului Politic „Partidul Stînga Europeană” din 03
septembrie 2020,

împotriva încheierii din 16 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 08 septembrie 2020 Partidul Politic „Partidul Stînga Europeană” (în
continuare PP „Partidul Stînga Europeană”) a depus prin intermediul oficiului poștal
cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei Electorale Centrale, prin care a
solicitat anularea răspunsului nr. CEC8-2736 din 05 septembrie 2020 a președintelui
Comisiei Electorale Centrale Cimil Dorin, obligarea președintelui Comisiei
Electorale Centrale de a convoca ședința comisiei cu scopul examinării petiției PP
„Partidul Stînga Europeană” din 03 septembrie 2020, obligarea Comisiei Electorale
Centrale de a examina și de a da răspunsul oficial la petiția PP „Partidul Stînga
Europeană” din 03 septembrie 2020.

În motivarea acțiunii a invocat că, PP „Partidul Stînga Europeană” este partidul
politic care face parte din lista partidelor și altor organizații cu dreptul de a participa
la alegerile prezidențiale din 01 noiembrie 2020 (Hotărârea CEC nr. 4125 din
25.08.2020).

La 03 septembrie 2020 PP „Partidul Stînga Europeană” a depus petiția (cerere)
prin care a solicitat Comisiei să dispună stoparea colectării semnăturilor de către
grupurile de inițiativă înregistrate pentru participarea la alegerile prezidențiale din

01 noiembrie 2020 și de a emite actul administrativ prin care se permite înregistrarea candidaților la funcția de Președinte al Republicii Moldova din partea partidelor politice, fără prezentarea listelor de subscripție cu numărul suficient de semnături ale susținătorilor.

A menționat că drept motiv a petiției, s-a invocat că în Instrucțiunea cu privire la măsurile de prevenire a infecției COVID-19 în perioada electorală (aprobată de Hotărârea Comisiei naționale de sănătate publică la data de 12.08.2020) nu este specificată procedura de colectare a semnăturilor de către susținătorii candidaților la funcția de Președinte.

Concomitent a atras atenția Comisiei că, prin Legea nr. 113 din 15 august 2019 a fost modificat conținutul art. 47 al Codului electoral, astfel conform modificărilor introduse s-a stabilit că „semnături se colectează numai pentru susținerea candidaților independenți sau pentru inițierea unui referendum”. Or, nu a fost nevoie de colectarea semnăturilor în susținerea candidaților la funcția de Președinte al Republicii Moldova înaintați din partea partidelor politice, mai ales în plina pandemie de coronavirus.

La 05 septembrie 2020 a primit scrisoarea semnată de către Președintele Comisiei Electorale Centrale, Dorin Cimil prin care dânsul, de sine stătător, a examinat și a respins petiția. A specificat că motivele de neconvocare a ședinței Comisiei nu au fost comunicate, specificând doar că Comisia nu este abilitată cu competența de a interpreta prevederile Codului electoral în sensul derogării.

Consideră că, prin emiterea scrisorii din 05 septembrie 2020 președintele Comisiei Electorale Centrale și-a depășit atribuțiile, a încălcat procedura de examinare a petițiilor (cererilor) adresate Comisiei, și respectiv, răspunsul președintelui este pasibil anulării. Invocă că în Codul electoral nu se regăsește dreptul Președintelui Comisiei de a rezolva de sine stătător petițiile. Reclamantul făcând trimitere la prevederile art. art. 16, 18 din Codul electoral și art. 59 din Codul administrativ, a invocat că petiția (cererea) adresată Comisiei trebuia să fie examinată cu participarea tuturor membrilor Comisiei, în ședința oficială, iar Președintele Comisiei este împuternicit doar să convoace aceasta ședința (art. 25 din Codul electoral).

A susținut că, autoritățile publice au obligația să asigure condițiile pentru participarea persoanelor interesate la ședințele organelor colegiale (art. 67 din Codul administrativ), în special, conform prevederilor art. 26 lit. k) Codului electoral, în perioada electorală, Comisia Electorală Centrală emite hotărâri referitoare la activitatea consiliilor electorale de circumscripție și birourilor electorale ale secțiilor de votare, la procedurile electorale, la modul de organizare și desfășurare a alegerilor și la chestiunile tehnico-administrative. Astfel, petiția depusă conține anume cerere de a emite hotărâre și, respectiv, ținea de competența Comisiei și nu de competența unui singur Președinte.

Cu referire la procedura prealabilă, reclamantul a invocat că, conform art. 163 lit.c) din Codul administrativ, procedura de examinare a cererii prelabile nu se efectuează dacă: c) legea prevede expres adresarea nemijlocită în instanța de judecată. Iar conform prevederilor art. 72 alin. 3 din Codul electoral, contestațiile privind acțiunile și hotărârile Comisiei Electorale Centrale și ale Consiliului Coordonator al Audiovizualului se depun, fără respectarea procedurii prelabile, la

Curtea de Apel Chișinău în termen de 3 zile calendaristice de la data săvârșirii acțiunii sau adoptării hotărârii.

Prin încheierea din 16 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Partidul Politic „Partidul Stînga Europeană” împotriva Comisiei Electorale Centrale privind anularea răspunsului nr. CEC8-2736 din 05 septembrie 2020 a președintelui Comisiei Electorale Centrale, Cimil Dorin; obligarea președintelui Comisiei Electorale Centrale de a convoca ședința comisiei cu scopul examinării petiției Partidului Politic „Partidul Stînga Europeană” din 03 septembrie 2020; obligarea Comisiei Electorale Centrale de a examina și de a da răspunsul oficial la petiția Partidului Politic „Partidul Stînga Europeană” din 03 septembrie 2020 (f.d.45-51).

La 17 septembrie 2020 PP „Partidul Stînga Europeană”, a depus recurs împotriva încheierii din 16 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, pentru judecare (f.d.55-59).

În motivarea recursului a invocat că la 15 septembrie 2020 instanța a acordat termen până la 15 septembrie 2020, ora 16.00, pentru înlăturarea neajunsurilor admise la depunerea acțiunii și anume, ajustarea pretențiilor formulate în cererea de chemare în judecată prin concretizarea acestora. Cerința de înlăturarea neajunsurilor a fost semnată doar de unul dintre membrii completului de judecată, Grigore Dașchevici.

A menționat că în aceeași zi a depus cerere, prin care și-a reiterat poziția, și anume prin cererea de chemare în judecată depusă la 08 septembrie 2020 a solicitat ca scrisoarea nr. CEC8-2736 din 05 septembrie 2020 să fie anulată, cu examinarea ulterioară a petiției, în mod colegial, de către toți membrii Comisiei, în conformitate cu procedura administrativă, prevăzută de Codul administrativ și Codul electoral.

La fel, a relevat că, reieșind din faptul că Comisia ca organ colegial nu s-a pronunțat asupra petiției, nu poate depune o acțiune în obligare de emiteră a actului administrativ.

Consideră că, prevederile Codului administrativ nu obligă pe reclamantii la indicarea exactă a felurilor acțiunii depuse în contencios administrativ (în contestare, în obligare, în realizare, etc.).

A conchis că cererea de chemare în judecată depusă la 08 septembrie 2020 a fost întocmită cu respectarea prevederilor art. 211 alin. (1) și (2) al Codului administrativ, iar instanța nu a precizat care din elementele obligatorii ale acțiunii lipseau și, respectiv, declararea acțiunii ca inadmisibile în baza art. 207 lit. h) al Codului administrativ, nu este întemeiată.

La 19 septembrie 2020 Comisia Electorală Centrală a depus referință pe marginea recursului, solicitând respingerea cererii de recurs ca fiind nefondată și menținerea încheierii din 16 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, la caz, se contestă răspunsul nr. CEC8-2736 din 05 septembrie 2020 a președintelui CEC, Dorin Cimil, iar în conformitate cu art. 74 alin. (6) Cod electoral, împotriva hotărârii instanței de judecată poate fi depus un apel în termen

de o zi de la pronunțare, iar împotriva deciziei instanței de apel - un recurs în termen de o zi de la pronunțare.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 16 septembrie 2020.

Astfel, recursul depus la 17 septembrie 2020 de către Partidul Politic „Partidul Stînga Europeană”, este în termen.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins și menționează încheierea din 16 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. 2) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

La caz, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră concluzia instanței de fond întemeiată și bazată pe materialele dosarului examinate în conformitate cu prevederile art. 42 din Codul administrativ.

Din actele cauzei se atestă că prin acțiunea formulată de PP „Partidul Stînga Europeană” se solicită anularea răspunsului nr. CEC8-2736 din 05 septembrie 2020 a președintelui Comisiei Electorale Centrale, Cimil Dorin, obligarea președintelui Comisiei Electorale Centrale de a convoca ședința comisiei cu scopul examinării petiției Partidului Politic „Partidul Stînga Europeană” din 03 septembrie 2020, obligarea Comisiei Electorale Centrale de a examina și de a da răspunsul oficial la petiția Partidului Politic „Partidul Stînga Europeană” din 03 septembrie 2020.

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Alineatul (2) lit. h) al aceluiași articol, prevede că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art.211 alin.(1) și (2) și art.212 alin.(1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

În această privință este de observat, că Codul administrativ a instituit reguli clare de înaintare a unei acțiuni în contencios administrativ.

Prin urmare, în corespundere cu prevederile art. 211 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, în cererea de chemare în judecată se indică: a) instanța la care a fost depusă; b) numele și prenumele sau denumirea reclamantului, domiciliul sau sediul acestuia; dacă reclamantul este o persoană juridică, se indică datele bancare și codul fiscal; c) numele și prenumele reprezentantului legal sau împuternicit și adresa lui, în cazul în care cererea se depune de un reprezentant; d) denumirea pîrîtului în calitate de autoritate publică și sediul acesteia; e) pretențiile reclamantului; f) circumstanțele de fapt și de drept pe care reclamantul își întemeiază pretenția; g)

enumerarea tuturor probelor pe care reclamantul le deține și le poate prezenta; h) datele despre respectarea procedurii prealabile, dacă o astfel de procedură este prevăzută de lege.

Cererea de chemare în judecată se semnează de reclamant sau de reprezentantul lui legal ori împuternicit.

Iar, conform art. 212 alin. (1) din Codul administrativ, la cererea de chemare în judecată se anexează: a) copia actului administrativ contestat și copia deciziei cu privire la cererea prealabilă, dacă legea prevede o astfel de procedură; b) copia actului de identitate al reclamantului persoană fizică sau extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice, dacă reclamantul este persoană juridică; c) documentul care confirmă împuternicirile reprezentantului legal sau împuternicit; d) copii de pe cererea de chemare în judecată și de pe toate înscrisurile anexate, într-un număr egal cu numărul de participanți la proces.

Conform art. 213 din Codul administrativ, dacă cererea de chemare în judecată nu corespunde prevederilor art.211 alin.(1) și (2) și ale art.212 alin.(1), judecătorul stabilește reclamantului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă reclamantul a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanță, cererea se consideră depusă la data inițială.

Astfel, din conținutul normelor de drept sus-citate rezultă că legiuitorul a stabilit expres în care cazuri instanța acordă reclamantului termen pentru înlăturarea neajunsurilor.

La caz, prin intermediul poștei electronice, la 15 septembrie 2020, ora 09.47, prima instanță a acordat termen reclamantului până la ora 12.00, curent, pentru înlăturarea neajunsurilor admise la depunerea acțiunii și anume concretizarea calității persoanei care a semnat cererea de chemare în judecată (f.d. 23).

La 15 septembrie 2020, ora 11.10, PP „Partidul Stînga Europeană”, a expediat prin intermediul poștei electronice, în adresa Curții de Apel Chișinău, cerere de înlăturarea neajunsurilor, prin care a corectat greșeala strecurată și a solicitat să fie citit în textul cererii de chemare în judecată înaintate la 08 septembrie 2020, precum și în textul obiecțiilor din 14 septembrie 2020, „Prim-vice-Președinte al PP „Partidul Stînga Europeană”, Roșco Alexandr (f.d. 25-27).

Tot la 15 septembrie 2020, ora 14.13, prin intermediul poștei electronice, prima instanță în conformitate cu prevederile art. 219 alin. (2) Codul administrativ a acordat termen reclamantului până la ora 16.00, curent, pentru înlăturarea neajunsurilor admise la depunerea acțiunii, prin ajustarea pretențiilor formulate în cererea de chemare în judecată și concretizarea acestora ținând cont de prevederile art. 206 alin. (1) lit. b) al Codului administrativ, și anume depunerea unei acțiuni în obligare și nu a acțiunii în realizare (f.d. 37-38).

La 15 septembrie 2020, ora 15.18, PP „Partidul Stînga Europeană”, a expediat prin intermediul poștei electronice, în adresa Curții de Apel Chișinău, cerere de înlăturarea neajunsurilor, prin care a prezentat pretențiile care urmează a fi formulate prin acțiune în realizare, în contencios administrativ, și anume: admiterea cererii, a considera toate neajunsurile menționate înlăturate, a declara admisibilă acțiunea înaintată de PP „Partidul Stînga Europeană” și a o examina în fond (f.d. 41-42).

La acest capitol, instanța de recurs reține că, pretențiile din cererea de chemare trebuie să coincidă cu felul acțiunii la care este îndreptățit reclamantul potrivit art. 206 alin. (1) din Codul administrativ pentru ași apăra un drept al său. Felul acțiunii în contencios administrativ este condiționat de forma activității administrative realizată de autoritatea publică.

Astfel, la 03 septembrie 2020 PP „Partidul Stînga Europeană” a depus petiția (cerere) prin care a solicitat Comisiei să dispună stoparea colectării semnăturilor de către grupurile de inițiativă înregistrate pentru participarea la alegerile prezidențiale din 01 noiembrie 2020 și de a emite actul administrativ prin care se permite înregistrarea candidaților la funcția de Președinte al Republicii Moldova din partea partidelor politice, fără prezentarea listelor de subscripție cu numărul suficient de semnături ale susținătorilor.

Cererea enunțată denotă o modalitate a petiției conform art. 9 alin. (2) din Codul administrativ prin care s-a solicitat emiterea unui act administrativ individual favorabil. Conform art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public. Actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Prin acte administrative individuale favorabile se înțeleg conform art. 11 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Totodată, art. 64 alin. (2) din Codul administrativ refuzul de a primi sau a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeași regulă se aplică și în cazul nesoluționării unei cereri în termen legal.

Astfel, răspunsul la petiție semnat de Președintele Comisiei Electorale Centrale constituie refuz în examinarea cererii de către o autoritate publică cu conducere colegială, cum este Comisia Electorală Centrală. Prin urmare, respingerea cererii în acest mod reprezintă un act administrativ individual defavorabil conform art. 11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, felul acțiunii la care este îndreptățit reclamantul este acțiunea în obligare potrivit art. 206 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ. Prin acțiunea în obligare se urmărește obținerea unui act administrativ individual respins de către autoritatea publică.

La caz, reclamantul eronat a apreciat felul activității administrative, astfel, confundând actul administrativ individual defavorabil cu actul real. Prin acțiunea în realizare se contestă actele reale.

Conform art. 15 alin. (1) – (2) din Codul administrativ, actul real este activitatea administrativă de drept public care nu are drept scop o reglementare concretă sau abstractă, ci un rezultat real. Sînt acte reale, în special, informațiile,

avertizările sau recomandările autorităților publice și acțiunile întreprinse de acestea.

În sinteză, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinând din oficiu faptele și normele de drept aplicabile conchide că, instanța de fond corect a aplicat prevederile legale ce reglementează inadmisibilitatea acțiunii în contencios administrativ.

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Partidul Politic „Partidul Stînga Europeană”.

Se menține încheierea din 16 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de Partidul Politic „Partidul Stînga Europeană” împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la anularea răspunsului nr. CEC8-2736 din 05 septembrie 2020 a președintelui Comisiei Electorale Centrale, Cimil Dorin, obligarea președintelui Comisiei Electorale Centrale de a convoca ședința comisiei cu scopul examinării petiției Partidului Politic „Partidul Stînga Europeană” din 03 septembrie 2020, obligarea Comisiei Electorale Centrale de a examina și de a da răspunsul oficial la petiția Partidului Politic „Partidul Stînga Europeană” din 03 septembrie 2020.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh